C/2026/4090

24.7.2026

STANOVISKO KOMISIE,

z 2. júna 2026

k nevyhnutnosti a primeranosti obnovenia kontroly hraníc Nemeckom na jeho pozemných hraniciach v súlade s článkom 27a ods. 3 nariadenia (EÚ) 2016/399 (Kódex schengenských hraníc)

(Iba nemecké znenie je autentické)

(C/2026/4090)

1. V súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii ponúka Únia svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb, spolu s príslušnými opatreniami týkajúcimi sa kontroly na vonkajších hraniciach, azylu, prisťahovalectva a predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou.

2. Podľa článku 25 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (kodifikované znenie) ([1]) môže členský štát v prípade, že čelí závažnému ohrozeniu verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti, výnimočne a na dočasnom základe obnoviť kontrolu hraníc na celej dĺžke alebo na určitých úsekoch svojich vnútorných hraníc. Malo by to predstavovať len krajnú možnosť, pričom rozsah a trvanie dočasného obnovenia kontroly hraníc by nemali prekročiť mieru, ktorá je nevyhnutne potrebná na to, aby bolo možné reagovať na zistené závažné ohrozenie.

3. V článku 25a ods. 4 Kódexu schengenských hraníc sa bližšie uvádza, že ak má členský štát v úmysle obnoviť kontrolu hraníc na vnútorných hraniciach s cieľom reagovať na predvídateľné závažné ohrozenie, je povinný oznámiť Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a ostatným členským štátom plánované obnovenie takejto kontroly najneskôr štyri týždne pred plánovaným obnovením kontroly hraníc alebo čo najskôr, ak sú mu okolnosti, ktoré si vyžadujú obnovenie kontroly hraníc na vnútorných hraniciach, známe menej ako štyri týždne pred plánovaným obnovením takejto kontroly.

4. Podľa článku 27a ods. 3 Kódexu schengenských hraníc sa od Komisie vyžaduje, aby po prijatí oznámení predložených v súvislosti s predĺžením kontroly hraníc na vnútorných hraniciach podľa článku 25a ods. 4, ktoré na základe tých istých skutočností vedie k pokračovaniu kontroly hraníc na vnútorných hraniciach v celkovom trvaní viac ako 12 mesiacov, vydala stanovisko k nevyhnutnosti a primeranosti takejto kontroly hraníc.

5. Rámec upravujúci obnovenie a predĺženie kontroly na vnútorných hraniciach bol podstatne zrevidovaný nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1717 ([2]), ktoré nadobudlo účinnosť 10. júla 2024. V dôsledku toho sa začiatok všetkých období uvedených v hlave III kapitole II Kódexu schengenských hraníc počíta od uvedeného dátumu.

6. Nemecké orgány listom z 9. septembra 2024 oznámili obnovenie kontroly hraníc na základe článku 25a Kódexu schengenských hraníc na vnútorných pozemných hraniciach s Belgickom, Dánskom, Francúzskom, Luxemburskom a Holandskom na obdobie šiestich mesiacov, a to od 16. septembra 2024 do 15. marca 2025. Nemecké orgány v tom istom liste oznámili aj obnovenie kontroly hraníc na vnútorných pozemných hraniciach s Rakúskom od 12. novembra 2024 a s Poľskom, Českom a so Švajčiarskom od 16. decembra 2024.

([1]) Ú. v. EÚ L 77, 23.3.2016, s. 1.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1717 z 13. júna 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/399, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Ú. v. EÚ L, 2024/1717, 20.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

7. Listom z 15. októbra 2024 nemecké orgány predložili vzor oznámenia o obnovení kontroly hraníc na vnútornej pozemnej hranici s Rakúskom na obdobie štyroch mesiacov a troch dní od 12. novembra 2024 do 15. marca 2025.

8. Listom z 10. decembra 2024 nemecké orgány predložili oznámenie o obnovení kontroly hraníc na vnútorných pozemných hraniciach s Českom, Poľskom a so Švajčiarskom od 16. decembra 2024 do 15. marca 2025.

9. Listom z 12. februára 2025 nemecké orgány oznámili predĺženie všetkých uvedených obnovení kontrol na ďalšie obdobie šiestich mesiacov, a to od 16. marca 2025 do 15. septembra 2025.

10. Nemecké orgány 7. mája 2025 verejne oznámili postupné zintenzívnenie kontroly hraníc na svojich vnútorných pozemných hraniciach. Zároveň bol vydaný ministerský výnos („Weisung“), na základe ktorého bolo možné odoprieť vstup žiadateľom o azyl na vnútornej hranici.

11. V nadväznosti na oznámenie postupného zintenzívnenia kontroly hraníc na všetkých vnútorných pozemných hraniciach nebolo útvarom Komisie doručené aktualizované znenie oznámenia z 12. februára 2025, boli však informované na základe kontaktov so schengenským koordinátorom, ako aj počas stretnutia s nemeckými orgánmi, ktoré sa uskutočnilo 28. mája 2025.

12. Nemecké orgány listom z 18. augusta 2025 oznámili druhé predĺženie obnovenia kontroly hraníc na všetkých vnútorných pozemných hraniciach na ďalšie obdobie šiestich mesiacov, a to od 16. septembra 2025 do 15. marca 2026.

13. Nemecké orgány listom z 12. februára 2026 oznámili tretie predĺženie obnovenia kontroly hraníc na všetkých vnútorných pozemných hraniciach na ďalšie obdobie šiestich mesiacov na základe tých istých skutočností, a to od 16. marca 2026 do 15. septembra 2026.

14. Nemecko 18. marca 2026 v súlade s článkom 33 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc predložilo správu o obnovení a predĺžení kontroly hraníc na svojich vnútorných pozemných hraniciach s Belgickom, Dánskom, Francúzskom, Luxemburskom a Holandskom na obdobie od 16. septembra 2024 do 15. septembra 2025, na svojej pozemnej hranici s Rakúskom na obdobie od 12. novembra 2024 do 11. novembra 2025 a na svojich pozemných hraniciach s Českom, Poľskom a so Švajčiarskom na obdobie od 16. decembra 2024 do 15. decembra 2025.

15. Nemecko bolo zapojené do štruktúrovaného dialógu s Komisiou o obnovení kontroly vnútorných hraníc. Po prijatí oznámení Nemecka o predĺžení kontrol pokračoval tento štruktúrovaný dialóg v rámci konzultačného procesu stanoveného v článku 27a ods. 4 Kódexu schengenských hraníc.

16. Súčasný stav na vnútorných hraniciach bol zmapovaný v správe o stave Schengenu z 23. apríla 2025 ([3]) a pravidelne sa o ňom diskutuje na zasadnutiach Schengenskej rady.

17. Po prijatí oznámení predložených v súvislosti s predĺžením kontroly hraníc na vnútornej hranici podľa článku 25a ods. 4 Kódexu schengenských hraníc, ktoré vedie k pokračovaniu kontroly hraníc na vnútorných hraniciach v celkovom trvaní viac ako 12 mesiacov, je Komisia povinná vydať stanovisko k nevyhnutnosti a primeranosti takejto kontroly hraníc, ako je stanovené v článku 27a ods. 3 Kódexu schengenských hraníc. V prípade predĺženia kontroly hraníc na vnútorných pozemných hraniciach s Belgickom, Dánskom, Francúzskom, Luxemburskom a Holandskom išlo o oznámenie predložené 12. februára 2025. V prípade predĺženia kontroly hraníc na vnútorných pozemných hraniciach s Rakúskom, Českom, Poľskom a so Švajčiarskom išlo o oznámenie predložené 18. augusta 2025.

([3]) COM(2025) 185 final.

18. V nadväznosti na posúdenie všetkých uvedených oznámení a správy, ktoré boli doplnené o informácie poskytnuté Nemeckom v rámci konzultačného procesu a o iné verejne dostupné úradné dokumenty, Komisia prijíma toto stanovisko.

POSÚDENIE OZNÁMENÍ A SPRÁVY

I. FORMÁLNE POŽIADAVKY

19. Pri obnovení kontroly vnútorných hraníc vyplýva z Kódexu schengenských hraníc členským štátom viacero formálnych povinností.

20. V článku 25a ods. 4 Kódexu schengenských hraníc sa od členských štátov vyžaduje, aby v prípade, že závažné ohrozenie verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti je v členskom štáte predvídateľné, oznámili túto skutočnosť Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a ostatným členským štátom najneskôr štyri týždne pred plánovaným obnovením kontroly hraníc.

21. Komisia poznamenáva, že oznámenia zo 16. septembra 2024 boli predložené menej ako štyri týždne pred nadobudnutím účinnosti uvedeného obnovenia kontroly vnútorných hraníc. Komisia zdôrazňuje, že od povinnosti predložiť oznámenie načas možno upustiť len vtedy, ak sú okolnosti, ktoré si vyžadujú obnovenie kontroly vnútorných hraníc, členskému štátu známe menej ako štyri týždne pred plánovaným obnovením takejto kontroly.

22. Oznámenia o predĺžení kontroly vnútorných hraníc boli vypracované na základe vzoru, ktorý bol na tento účel stanovený vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2025/315 ([4]).

23. Nemecko vo svojich oznámeniach neuviedlo názvy schválených hraničných priechodov, ako sa vyžaduje v článku 27 ods. 1 písm. c) Kódexu schengenských hraníc.

24. V článku 27 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc sa od členských štátov vyžaduje, aby v situáciách, keď sa kontrola hraníc vykonáva už šesť mesiacov, poskytli v každom ďalšom oznámení posúdenie rizika, v ktorom uvedú rozsah a očakávaný vývoj závažného ohrozenia, ktoré bolo dôvodom na obnovenie kontroly vnútorných hraníc. Hoci pre vnútroštátne orgány môže byť náročné poskytnúť presné posúdenie rozsahu a predpokladaného trvania závažného ohrozenia, Komisia poznamenáva, že v informáciách, ktoré poskytli nemecké orgány v oznámeniach, nebolo zahrnuté podrobné posúdenie rizika podľa článku 27 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc, ktoré by zohľadňovalo trendy vo vývoji závažného ohrozenia v predchádzajúcom období obnovenia kontroly vnútorných hraníc a ktoré by sa opieralo o analýzy rizík vypracované tak na vnútroštátnej úrovni, ako aj príslušnými agentúrami Únie.

25. V oznámeniach, ktoré Nemecko predložilo, nie je uvedené podrobné posúdenie rizika a chýbajú aj informácie o náhlych rozsiahlych neoprávnených pohyboch podľa článku 27 ods. 3 Kódexu schengenských hraníc. V tomto posúdení nie sú zahrnuté ani informácie získané od príslušných agentúr Únie v súlade s ich príslušnými mandátmi, ani analýza údajov z príslušných informačných systémov, ako sa vyžaduje v tom istom ustanovení.

26. Správa o obnovení a predĺžení kontroly vnútorných hraníc na základe článku 33 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc, ktorú malo Nemecko predložiť po uplynutí 12 mesiacov (16. septembra 2025 v prípade Belgicka, Dánska, Francúzska, Luxemburska a Holandska; 12. novembra 2025 v prípade Rakúska a 16. decembra 2025 v prípade Česka, Poľska a Švajčiarska), bola predložená 18. marca 2026.

([4]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/315 zo 14. februára 2025, ktorým sa stanovuje vzor oznámenia o dočasnom obnovení alebo predĺžení kontroly hraníc na vnútorných hraniciach (Ú. v. EÚ L 2025/315, 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

27. Správa o obnovení a predĺžení kontroly vnútorných hraníc má jednotný formát stanovený vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2025/308 ([5]).

II. NEVYHNUTNOSŤ A PRIMERANOSŤ

Postoj nemeckých orgánov

28. Nemecké orgány vo všetkých svojich oznámeniach odôvodňujú obnovenie kontroly vnútorných hraníc existenciou závažného ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti vyplývajúceho z výnimočnej situácie, ktorá sa vyznačuje náhlym rozsiahlym neoprávneným pohybom štátnych príslušníkov tretích krajín v zmysle článku 25 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2016/399. Oznámenia sa okrem toho odvolávajú na všeobecné výzvy súvisiace s migráciou a bezpečnosťou.

29. Pokiaľ ide o situáciu v oblasti migrácie, nemecké orgány poukazujú na kumulatívny účinok vysokého počtu žiadateľov o azyl, neoprávnených pohybov štátnych príslušníkov tretích krajín a Ukrajincov, ktorým bola poskytnutá dočasná ochrana, ako aj na následný tlak na verejné služby, najmä na systém posudzovania oprávnenosti, integrácie a prijímania v spolkových krajinách a obciach, ako aj na súdnictvo, verejné vzdelávanie a sociálnu starostlivosť, čo vytvára sociálne napätie a prispieva k polarizácii spoločnosti. Nemecké orgány zdôrazňujú, že je dôležité prihliadať nielen na súčasnú situáciu v oblasti neoprávnenej migrácie, ale aj na nepretržitý prílev neoprávnených migrantov za posledné roky, čo vytvára tlak na systémy prijímania a integrácie, migračné orgány a súdy, či na systémy verejného vzdelávania a sociálneho zabezpečenia. Touto situáciou nie sú dotknuté len konkrétne úseky nemeckých hraníc, ale celé spolkové územie.

30. Pokiaľ ide o bezpečnostnú situáciu, nemecké orgány poukazujú na globálny vývoj v oblasti bezpečnosti vrátane prebiehajúcej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, bezpečnostnú situáciu na Blízkom východe, nestabilnú situáciu a vývoj v Afganistane a Sýrii, ako aj na eskaláciu napätia medzi Izraelom a Iránom.

31. Dočasné obnovenie kontroly hraníc na vnútorných hraniciach umožňuje už v počiatočnej fáze identifikovať osoby, ktoré predstavujú (teroristickú) hrozbu, a reagovať prostredníctvom príslušných policajných opatrení. V príslušných sledovaných obdobiach zahrnutých v správe na základe článku 33 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc nemecké orgány zadržali takmer 1 500 osôb, ktoré boli spojené s politicky motivovanými trestnými činmi.

32. Nemecké orgány sa odvolávajú na sériu útokov a násilných trestných činov, najmä s použitím nožov, ktoré zvyšujú pocit neistoty medzi verejnosťou.

33. Nemecké orgány považujú obnovenie kontroly hraníc na svojich vnútorných hraniciach tak za potrebné, ako aj za primerané vzhľadom na existujúce nedostatky pri riadení vonkajších hraníc a nefunkčnosť dublinského systému, ktoré bránia vo vykonávaní odovzdania podľa dublinského nariadenia do príslušných členských štátov.

34. Nemecké orgány poukazujú na to, že obnovenie kontroly vnútorných hraníc má výrazný odradzujúci účinok na prevádzačstvo a neoprávnenú migráciu. Nemecké orgány odhalili v roku 2024 približne 83 600 neoprávnených vstupov a v roku 2025 približne 63 000 neoprávnených vstupov. Okrem toho spolková polícia zaznamenala 1 500 prípadov prevádzačstva, do ktorých bolo zapojených približne 1 600 prevádzačov.

35. Nemecké orgány sa domnievajú, že alternatívne opatrenia, ako sú policajné kontroly v pohraničných oblastiach, využívanie technológií (ako sú drony, sledovacie kamery, automatické rozpoznávanie evidenčných čísel vozidiel), ako aj cezhraničná policajná spolupráca a spolupráca v oblasti readmisie medzi susednými členskými štátmi, boli vyčerpané a nie sú dostatočne účinné na to, aby dokázali nahradiť obnovenie kontroly vnútorných hraníc.

([5]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/308 zo 14. februára 2025, ktorým sa stanovuje jednotný formát správy o obnovení alebo predĺžení kontroly hraníc na vnútorných hraniciach v súlade s článkom 33 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 (Ú. v. EÚ L 2025/308, 17.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/308/oj).

36. V judikatúre Spolkového ústavného súdu sa stanovujú obmedzenia pre systematické využívanie systémov rozpoznávania evidenčných čísel vozidiel. Navyše, technické nástroje môžu byť schopné identifikovať vozidlá a osoby, nedokážu však overiť podmienky vstupu štátnych príslušníkov tretích krajín.

37. Nemecké orgány konštatujú, že bez obnovenia kontroly vnútorných hraníc by nemecká polícia nebola podľa vnútroštátneho práva oprávnená vykonávať hraničné kontroly len z dôvodu prekročenia hranice, ani prijímať okamžité opatrenia na odopretie vstupu osobám, ktoré nespĺňajú podmienky vstupu. Tieto kontroly zároveň umožňujú cielenejšie predchádzať prevádzačstvu a včas ho odhaľovať, čo prispieva aj k ochrane samotných obetí prevádzačstva.

38. Podľa tvrdenia nemeckých orgánov sa hraničné kontroly na vnútorných pozemných hraniciach vykonávajú v rozumnej miere, pričom sú prispôsobené situácii na každom úseku vnútorných hraníc v snahe minimalizovať ich vplyv na cezhraničnú dopravu a zabrániť jej zbytočnému narušeniu, a to v súlade so zásadou proporcionality. Intenzita, miesto vykonávania, dĺžka a rozsah hraničných kontrol závisia okrem iného od konkrétnej situácie na vnútornej pozemnej hranici a od miestnej dopravnej infraštruktúry. Z tohto dôvodu nemecké orgány nepredložili zoznam schválených hraničných priechodov.

Pripomienky Komisie

39. Nemecké orgány poskytli informácie o rôznych aspektoch zisteného závažného ohrozenia vnútornej bezpečnosti a verejného poriadku, ako aj argumenty, na základe ktorých odôvodňujú nevyhnutnosť a primeranosť obnovenej kontroly vnútorných hraníc.

40. Komisia konštatuje, že hoci náročná globálna bezpečnostná situácia môže vyvolávať vážne obavy o národnú bezpečnosť členských štátov, v oznámeniach nebola predložená dostatočná analýza toho, ako globálne bezpečnostné prostredie konkrétne ovplyvňuje Nemecko a ako sa toto ohrozenie prejavuje na konkrétnych úsekoch vnútorných pozemných hraníc, na ktorých boli obnovené kontroly.

41. Komisia na základe informácií uvedených v oznámeniach nedokáže podrobne určiť, ako obnovenie kontroly vnútorných hraníc prispeje k riešeniu závažného ohrozenia verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti zisteného Nemeckom, najmä v súvislosti s násilnými trestnými činmi spáchanými osobami, ktoré sa už nachádzajú na území krajiny.

42. Komisia uznáva, že Nemecko čelí zložitej migračnej situácii, o čom svedčia údaje o celkovom počte žiadostí o azyl vrátane žiadostí podaných po neoprávnenom vstupe zo strany žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí sú zaregistrovaní v inom členskom štáte, a osôb, ktorým sa udelila medzinárodná ochrana v inom členskom štáte, ako aj údaje o počte povolení udelených rodinným príslušníkom uznaných utečencov na účely zlúčenia rodiny. Na kapacitu Nemecka poskytovať primerané prijímacie podmienky pre žiadateľov o medzinárodnú ochranu malo vplyv aj to, že bolo potrebné poskytnúť podporu osobám, ktorým bola udelená dočasná ochrana v nadväznosti na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine.

43. Komisia poznamenáva, že neoprávnené pohyby štátnych príslušníkov tretích krajín môžu predstavovať dôvod na obnovenie kontroly vnútorných hraníc, ak tieto neoprávnené pohyby predstavujú závažné ohrozenie verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti. V tejto súvislosti sa v článku 25 ods. 1 písm. c) revidovaného Kódexu schengenských hraníc konkrétne odkazuje na situáciu, v ktorej náhle rozsiahle neoprávnené pohyby štátnych príslušníkov tretích krajín medzi členskými štátmi predstavujú značný tlak na celkové zdroje a kapacity dobre pripravených príslušných orgánov a ktorá by mohla ohroziť celkové fungovanie priestoru bez kontroly vnútorných hraníc.

44. Komisia uznáva, že nedostatky pri kontrole vonkajších hraníc môžu predstavovať dôvod na obnovenie kontroly vnútorných hraníc, ak tieto nedostatky predstavujú závažné ohrozenie verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti. V tejto súvislosti treba uviesť, že v článku 29 ods. 2 Kódexu schengenských hraníc sa tiež stanovuje osobitný postup, na základe ktorého môže Rada za výnimočných okolností odporučiť, aby jeden alebo viaceré členské štáty obnovili kontrolu hraníc na všetkých alebo konkrétnych úsekoch svojich vnútorných hraníc, ak je ohrozené celkové fungovanie priestoru bez kontroly vnútorných hraníc v dôsledku pretrvávajúcich závažných nedostatkov týkajúcich sa kontroly vonkajších hraníc a pokiaľ tieto okolnosti predstavujú závažné ohrozenie verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti.

45. Z nedávnych údajov vyplýva, že situácia v oblasti migrácie sa výrazne zlepšila tak na európskej, ako aj na vnútroštátnej úrovni. Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž zaznamenala v Únii v roku 2024 prudký pokles počtu prípadov neoprávneného prekročenia vonkajších hraníc. Z integrovanej situačnej informovanosti a analýzy EÚ vyplýva, že počet prípadov neoprávneného prekročenia vonkajších hraníc EÚ sa v roku 2025 znížil o štvrtinu v porovnaní s rokom 2024 (180 429 v roku 2025 v porovnaní s 240 199 v roku 2024). Podľa verejne dostupných údajov, ktoré poskytli nemecké orgány, klesol počet žiadostí o azyl, ktoré boli podané prvýkrát, v roku 2024 o 30,2 % ([6]). Tento klesajúci trend sa v prvých deviatich mesiacoch roku 2025 ešte zrýchlil, keď počet takýchto žiadostí o azyl klesol o ďalších 51 % ([7]). Uvedený pokles je súčasťou širšieho vývoja, ku ktorému dochádza v dôsledku zvýšeného kolektívneho úsilia o ochranu vonkajších hraníc EÚ a nemožno ho pripísať len tomu, že Nemecko obnovilo kontrolu vnútorných hraníc.

46. Obnovenie kontroly vnútorných hraníc môže prispieť k odhaleniu neoprávneného prekračovania hraníc na územie členského štátu, uľahčiť rýchlu readmisiu na vnútorných hraniciach a zabezpečiť rýchle odhalenie sekundárnych pohybov žiadateľov o medzinárodnú ochranu, čo by umožnilo správne uplatňovanie pravidiel dublinského nariadenia ([8]), pokiaľ ide o rozdelenie zodpovednosti za posúdenie žiadosti o azyl. Informácie uvedené v oznámeniach o počte zadržaní a readmisií však neudávajú vývoj týchto číselných údajov v priebehu času. Neodôvodňujú ani všeobecné predĺženie obnovenia kontroly vnútorných hraníc či jej postupné posilňovanie na všetkých vnútorných pozemných hraniciach bez rozdielu.

47. Komisia zdôrazňuje, že obnovením kontroly vnútorných hraníc sa nemenia povinnosti, ktoré Nemecku vyplývajú z uplatniteľných pravidiel práva EÚ v oblasti azylu a návratu. Dodržiavanie *acquis* EÚ v oblasti azylu a návratu na obnovených vnútorných hraniciach bráni ďalším neoprávneným pohybom a umožňuje prijať primerané následné kroky v prípade, že osoba predstavuje bezpečnostné riziko.

48. Komisia poznamenáva, že berlínsky správny súd nariadil 2. júna 2025 predbežné opatrenie proti tomu, že nemecké orgány odmietli uplatniť ustanovenia dublinského nariadenia na troch žiadateľov o azyl na vnútornej hranici s Poľskom ([9]). Nepredstavuje to však ešte konečné rozhodnutie súdu vo veci samej.

49. Komisia dostala od členských štátov susediacich s Nemeckom informácie o priamom vrátení osôb na vnútorných hraniciach, ku ktorým došlo mimo rámca existujúcich readmisných dohôd alebo dojednaní, čo vyvoláva obavy o bezpečnosť, ako aj otázky o účinnosti a zákonnosti takéhoto postupu.

([6]) Bundesamt für Migration und Flüchtlinge. (2024). *Aktuelle Zahlen, Ausgabe: Dezember 2024*. https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Statistik/AsylinZahlen/aktuelle-zahlen-dezember-2024.pdf?__blob=publicationFile&v=3.

([7]) Bundesamt für Migration und Flüchtlinge. (2025). *Aktuelle Zahlen, Ausgabe: September 2025*. https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Statistik/AsylinZahlen/aktuelle-zahlen-september-2025.pdf?__blob=publicationFile&v=4.

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov, (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 31).

([9]) VG Berlin, Beschluss vom 2.6.2025, VG 6 L 191/25, ECLI:DE:VGBE:2025:0602.6L191.25.00; VG Berlin, Beschluss vom 2.6.2025, VG 6 L 192/25, ECLI: DE:VGBE:2025:0602.6L192.25.00; VG Berlin, Beschluss vom 2.6.2025, VG 6 L 193/25, ECLI:DE:VGBE:2025:0602.6L193.25.00.

50. V oznámeniach sa neuvádzajú konkrétne dôvody voľby územnej a časovej pôsobnosti rozhodnutia o obnovení kontroly vnútorných hraníc. Nie je v ňom vysvetlené ani to, prečo sa šesťmesačné, a nie kratšie obdobie, javí ako najvhodnejšie. Zároveň nebolo žiadnym spôsobom objasnené, prečo došlo k obnoveniu kontroly hraníc na všetkých vnútorných pozemných hraniciach bez rozdielu, čo by naznačovalo, že úroveň závažného ohrozenia verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti je rovnaká na všetkých vnútorných pozemných hraniciach.

51. Komisia berie na vedomie deklarovaný zámer nemeckých orgánov vykonávať kontrolu vnútorných hraníc tak, aby obmedzila vplyv na cezhraničnú dopravu. Komisia ďalej konštatuje, že postupné zintenzívnenie kontroly vnútorných hraníc oznámené 7. mája 2025 bolo útvarom Komisie oznámené len ústne, nebolo však zohľadnené v jeho následných oznámeniach.

52. Spolkový splnomocnenec pre políciu vo svojej výročnej správe z 8. júla 2025 odsúdil nadmernú záťaž, ktorá sa kladie na vnútroštátne policajné zložky v dôsledku celkového obnovenia kontroly vnútorných hraníc vykonávanej na úkor bežných policajných povinností, a vyzval na cielenejší prístup k obnoveniu kontroly vnútorných hraníc na základe regionálnych podmienok ([10]).

III. ALTERNATÍVNE OPATRENIA

Postoj nemeckých orgánov

53. Nemecké orgány uvádzajú, že alternatívne opatrenia, ktoré Komisia odporučila vo svojich odporúčaniach z 23. novembra 2023 ([11]), nie sú dostatočné na boj proti závažnému ohrozeniu verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti, ktoré bolo indetifikované na ich území.

54. Okrem toho sa budú na území v celej pohraničnej oblasti naďalej vykonávať policajné kontroly podľa vnútroštátneho práva uvedené v článku 23 Kódexu schengenských hraníc, najmä náhodné kontroly na mieste.

55. Policajnými kontrolami vykonávanými na území však podľa nemeckých orgánov nemožno nahradiť obnovenie kontroly vnútorných hraníc, keďže podľa nemeckého práva ich nemožno využiť na kontrolu podmienok vstupu. Iba obnovením kontroly vnútorných hraníc je možné kontrolovať osoby výlučne na základe toho, že prekračujú vnútornú hranicu, a vydávať rozhodnutia o odopretí vstupu.

56. Podľa tvrdenia nemeckých orgánov sa rozhodnutia o odopretí vstupu na nemecké územie vo všeobecnosti oznamujú susedným členským štátom v rámci úzkej cezhraničnej policajnej spolupráce. To isté platí v prípade readmisie v rámci dvojstranných readmisných dohôd.

57. Nemecké orgány uvádzajú, že využívanie technológií, ako sú drony, sledovacie kamery a automatické rozpoznávanie evidenčných čísel vozidiel (ANPR), je založené na vnútroštátnom práve a v závislosti od použitej technológie môže byť spojené s prísnejšími požiadavkami, než aké sa vzťahujú na kontrolu vnútorných hraníc. Šesť systémov kamerového sledovania a ANPR sa už využíva na sledovanie na základe konkrétnej situácie a na nesystémové sledovanie. Týmito systémami však podľa nemeckých orgánov nemožno nahradiť obnovenie kontroly vnútorných hraníc, keďže nie sú zamerané na odhaľovanie neoprávnenej migrácie a jej predchádzanie a môžu len podporovať spolkovú políciu pri jej kontrolnej činnosti.

58. Nemecká spolková polícia úzko spolupracuje so svojimi partnerskými orgánmi v susedných krajinách. Má uzavreté dohody o presadzovaní práva so všetkými susednými členskými štátmi a aktívne sa zapája do diskusií v snahe aktualizovať existujúce dohody s Rakúskom, Dánskom, Francúzskom, Luxemburskom a Holandskom.

([10]) Deutscher Bundestag Drucksache 21/750 --- Tätigkeitsbericht des Polizeibeauftragten über den Zeitraum vom 1. Juli 2024 bis zum 30. Juni 2025.

([11]) Odporúčanie Komisie (EÚ) 2024/268 z 23. novembra 2023 o spolupráci medzi členskými štátmi v súvislosti so závažnými hrozbami pre vnútornú bezpečnosť a verejný poriadok v priestore bez kontroly vnútorných hraníc (Ú. v. EÚ L, 2024/268, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

59. Podľa nemeckých orgánov sa policajná spolupráca môže v jednotlivých regiónoch líšiť, pričom je prispôsobená potrebám na oboch stranách hranice. Súčasťou tejto cezhraničnej spolupráce je pravidelná výmena informácií a koordinácia (spoločných) opatrení pozdĺž spoločných hraníc a v pohraničnej oblasti, najmä spoločných hliadok, ale aj odborná príprava a spoločné posudzovanie rizík.

60. Na všetkých nemeckých vnútorných pozemných hraniciach boli trvalo zriadené spoločné centrá policajnej a colnej spolupráce a/alebo spoločné styčné úrady. Spolupracujú tam bezpečnostné orgány z pohraničných regiónov, ktoré koordinujú a podporujú cezhraničné operácie a vymieňajú si informácie o situácii. Okrem toho boli zo spolkovej polície vyslaní styční dôstojníci do Thörl-Maglern, kde sa nachádza stredisko policajnej spolupráce s Rakúskom, Slovinskom a Talianskom.

61. Spolková polícia vytvára v súčinnosti so zahraničnými partnerskými orgánmi spoločné hodnotiace produkty na centrálnej, miestnej a regionálnej úrovni.

Pripomienky Komisie

62. Komisia berie na vedomie, že Nemecko aktívne uplatňuje alternatívne opatrenia, ktoré sprevádzajú obnovenie kontroly vnútorných hraníc a obmedzujú jeho vplyv.

63. Komisia bola susednými členskými štátmi informovaná o chýbajúcej výmene informácií na obnovených vnútorných hraniciach, najmä v súvislosti s uplatňovaním dvojstranných readmisných dohôd.

64. Komisia víta iniciatívy na aktualizáciu dvojstranných dohôd o policajnej spolupráci s Dánskom, Francúzskom, Holandskom, Luxemburskom a Rakúskom.

65. Komisia poznamenáva, že Nemecko má uzavreté readmisné dohody so všetkými susednými členskými štátmi. Víta nedávne iniciatívy s Francúzskom a Luxemburskom, ktorých výsledkom by mali byť praktické dojednania o uplatňovaní postupu odovzdávania podľa článku 23a Kódexu schengenských hraníc.

66. Komisia pripomína, že aj v prípade neobnovenia kontroly vnútorných hraníc môžu orgány členských štátov naďalej vykonávať verejné právomoci vrátane tých, ktoré sú zamerané na zníženie neoprávnenej migrácie v pohraničných oblastiach vnútorných hraníc. V tejto súvislosti Komisia uvádza, že obmedzenia pre využívanie alternatívnych opatrení, najmä využívanie technológií a policajných kontrol v pohraničných oblastiach, sú stanovené vo vnútroštátnom práve.

IV. ZMIERŇUJÚCE OPATRENIA

Postoj nemeckých orgánov

67. Podľa tvrdenia nemeckých orgánov sa kontroly na vnútorných hraniciach vykonávajú primerane a na základe konkrétnej situácie na mieste. Ich rozsah a intenzita sú prispôsobené dopravným podmienkam v snahe minimalizovať obmedzenia pre ľudí dochádzajúcich za prácou, podniky a cestujúcich.

68. Nemecké orgány vedú nepretržitý a úzky dialóg na rôznych úrovniach s miestnymi orgánmi v cezhraničných regiónoch a s orgánmi susedných krajín, najmä pokiaľ ide o vplyv dočasného obnovenia kontroly hraníc na vnútorných hraniciach.

69. Nemecké orgány prijali opatrenia v oblasti bezpečnosti dopravy, ktorých súčasťou je aj postupné znižovanie rýchlosti na rušných komunikáciách. Tieto opatrenia sa zavádzajú podľa potreby a v súčinnosti s vnútroštátnymi, regionálnymi a medzinárodnými partnermi.

70. Nemecké orgány po konzultácii s príslušnými orgánmi priebežne prispôsobujú opatrenia na riadenie miestnej dopravy, aby zabránili tvorbe kolón, pričom v prípade potreby sa bezodkladne prijmú zmierňujúce opatrenia.

71. Nemecké orgány zriadili celoštátny monitorovací systém na zisťovanie a riešenie krátkodobých negatívnych účinkov na cezhraničnú dopravu. Pri vstupe do krajiny neboli doteraz zaznamenané žiadne výrazné ani trvalé narušenia dopravy, ani zdržania trvajúce viac ako 30 minút, ktoré by boli spôsobené kontrolami cezhraničnej dopravy na vstupe do krajiny.

72. Nemecké orgány informovali odvetvie logistiky o obnovení kontroly vnútorných hraníc prostredníctvom ministerstva dopravy, pričom na tento účel bolo zriadené osobitné kontaktné miesto. Neboli evidované žiadne závažné sťažnosti.

73. Tam, kde to bolo možné, nemecké orgány optimalizovali dopravnú infraštruktúru. Navrhli premiestniť kontrolné miesta na územie susedných krajín s cieľom odľahčiť dopravné toky. Zvážiť sa môžu štrukturálne úpravy na nemeckých diaľniciach, ktoré však nie je možné zaviesť v krátkodobom horizonte.

Pripomienky Komisie

74. Komisia berie na vedomie, že nemecké orgány sa zaviazali zabezpečiť, aby vplyv kontroly vnútorných hraníc zostal obmedzený, ako sa vyžaduje v článku 26 ods. 3 Kódexu schengenských hraníc.

75. Nemecko oznámilo svoje cezhraničné regióny podľa článku 42b Kódexu schengenských hraníc.

76. Nemecko pod vedením Komisie a v úzkej spolupráci so susednými členskými štátmi podniklo kroky na zlepšenie plynulosti dopravy na vnútorných pozemných hraničných priechodoch, na ktorých boli obnovené kontroly.

77. Napriek úsiliu nemeckých orgánov o zmiernenie vplyvu kontroly vnútorných hraníc bolo Komisii doručených mnoho sťažností od občanov a podnikov, v ktorých poukazujú na to, že obnovenie kontroly vnútorných hraníc má na ne negatívny vplyv.

78. Najmä na nemecko-luxemburských, nemecko-poľských a nemecko-holandských hraniciach spôsobilo obnovenie kontroly vnútorných hraníc ťažkosti miestnym pohraničným komunitám, a to najmä cezhraničným pracovníkom.

79. Komisia víta, že vďaka dvojstranným kontaktom sa zlepšila situácia na nemecko-luxemburskej hranici. Išlo o prijatie nového operatívneho postupu na kontrolnom mieste v Schengene (Markusbierg) na diaľnici A13 a o spoločné oznámenie ukončenia fixnej kontroly hraníc na kontrolnom mieste Trier (Sauertalbrücke), ktorá bude nahradená mobilnými kontrolami na nemeckom území. V záujme štrukturálneho zlepšenia situácie na vnútornej hranici boli podobné kontakty nadviazané aj s holandskými a poľskými orgánmi.

80. Komisia vyzýva nemecké orgány, aby venovali osobitnú pozornosť cezhraničným regiónom, ktoré sú dotknuté obnovením kontroly hraníc na vnútorných pozemných hraniciach, a aby v úzkej spolupráci so susednými členskými štátmi preskúmali, do akej miery je možné navrhnúť technologické alebo cielené riešenia pre jednotlivé pohraničné regióny alebo kategórie osôb, ktoré cestujú z nevyhnutných dôvodov, v snahe zlepšiť plynulosť cezhraničného cestovania.

V. ODPORÚČANIA

81. Dobre fungujúci schengenský priestor sa opiera o úplné a účinné vykonávanie *acquis* v oblasti migrácie a azylu. Začiatok uplatňovania Paktu o migrácii a azyle v júni 2026 bude kľúčovým impulzom na vyriešenie obáv súvisiacich s neoprávneným pohybom štátnych príslušníkov tretích krajín, resp. migračných a bezpečnostných obáv súvisiacich s neoprávnenou migráciou, t. j. obáv, ktoré Nemecko považuje za jeden z aspektov odôvodňujúcich obnovenie kontroly vnútorných hraníc.

82. Komisia poukazuje na to, že podľa nariadenia o preverovaní ([12]), ktoré je súčasťou Paktu o migrácii a azyle, je bezpečnostná kontrola na základe všetkých príslušných databáz súčasťou preverovania tak na vonkajších hraniciach, ako aj v rámci územia.

83. Bezpečnostné obavy sú jedným z dôvodov, ktoré uviedlo Nemecko na odôvodnenie obnovenia kontroly vnútorných hraníc. Právne predpisy EÚ už poskytujú širokú škálu nástrojov, ktoré pomáhajú pri riešení obáv vyjadrených nemeckými orgánmi. Členské štáty by mali v plnej miere využívať existujúce mechanizmy na posilnenie bezpečnosti a spolupráce v oblasti presadzovania práva. Patrí medzi ne prümské nariadenie II, nový Schengenský informačný systém a nové právne predpisy o vopred poskytovaných informáciách o cestujúcich a záznamoch o cestujúcich ([13]). Uvedenie systémov vstup/výstup a ETIAS do prevádzky ešte viac posilní bezpečnosť vonkajších hraníc ([14]).

84. Komisia pripomína, že je potrebné dodržiavať povinnosti vyplývajúce z uplatniteľných pravidiel práva EÚ v oblasti azylu a návratu na vnútorných hraniciach, na ktorých bola obnovená kontrola hraníc.

85. Nemecké orgány by mali prehlbovať spoluprácu a výmenu informácií so susednými členskými štátmi, a to aj prostredníctvom primeranej revízie existujúcich dvojstranných readmisných dohôd alebo dojednaní a/alebo uzavretia praktických dojednaní o uplatňovaní postupu odovzdávania podľa článku 23a Kódexu schengenských hraníc, ako aj dvojstranných dohôd o policajnej spolupráci so susednými členskými štátmi.

([12]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1356 zo 14. mája 2024, ktorým sa zavádza preverovanie štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 767/2008, (EÚ) 2017/2226, (EÚ) 2018/1240 a (EÚ) 2019/817 (Ú. v. EÚ L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

([13]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/982 z 13. marca 2024 o automatizovanom vyhľadávaní a výmene údajov na účely policajnej spolupráce a o zmene rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV a nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1726, (EÚ) 2019/817 a (EÚ) 2019/818 (prümské nariadenie II) (Ú. v. EÚ L, 2024/982, 5.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1862 z 28. novembra 2018 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach, o zmene a zrušení rozhodnutia Rady 2007/533/SVV a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutia Komisie 2010/261/EÚ (Ú. v. EÚ L 312, 7.12.2018, s. 56., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/13 z 19. decembra 2024 o zhromažďovaní a prenose vopred poskytovaných informácií o cestujúcich na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania trestných činov terorizmu a závažnej trestnej činnosti a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/818 (Ú. v. EÚ L, 2025/13, 8.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/681 z 27. apríla 2016 o využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) na účely prevencie, odhaľovania, vyšetrovania a stíhania teroristických trestných činov a závažnej trestnej činnosti (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 132., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([14]) Korigendum k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2226 z 30. novembra 2017, ktorým sa zriaďuje systém vstup/výstup na zaznamenávanie údajov o vstupe a výstupe štátnych príslušníkov tretích krajín prekračujúcich vonkajšie hranice členských štátov a o odopretí ich vstupu a stanovujú podmienky prístupu do systému vstup/výstup na účely presadzovania práva, a ktorým sa mení Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a nariadenia (ES) č. 767/2008 a (EÚ) č. 1077/2011 (Ú. v. EÚ L 327, 9.12.2017, s. 20., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018, s. 1., EL: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

86. Nemecké orgány by mali naďalej odstraňovať akékoľvek právne alebo operatívne prekážky, ktoré bránia účinnému využívaniu alternatívnych opatrení. Ide napríklad o obmedzenia podľa vnútroštátneho práva pri požadovaní identifikácie a overovaní dodržania podmienok vstupu a oprávneného pobytu na území, alebo o využívanie technologických prostriedkov, ako je rozpoznávanie evidenčných čísel vozidiel, na svojich vnútorných pozemných hraniciach na účely riadenia migrácie.

87. Komisia zdôrazňuje, že využívanie alternatívnych opatrení vrátane technologických riešení môže predstavovať efektívnejší a účinnejší prostriedok na zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti bez toho, aby bolo potrebné obnoviť kontrolu vnútorných hraníc.

88. Nemecké orgány by mali pracovať na postupnom zrušení kontroly vnútorných hraníc, pričom by mali uplatniť cielené riešenia pre konkrétne úseky vnútorných hraníc a konkrétne hrozby a v plnej miere využívať dostupné alternatívne opatrenia stanovené v odporúčaní Komisie (EÚ) 2024/268, ako aj možnosti podľa revidovaného Kódexu schengenských hraníc. Týmito opatreniami by sa mali posilniť a doplniť existujúce opatrenia. Prvým krokom k takémuto postupnému rušeniu kontrol na vnútorných hraniciach by boli nestatické, nesystematické kontroly na mieste založené na konkrétnom riziku vrátane policajných kontrol v pohraničnej oblasti a posilnenej policajnej spolupráce a spolupráce v oblasti readmisie so susednými členskými štátmi.

89. Komisia sa domnieva, že úspešná spolupráca so susednými členskými štátmi, ako aj uplatňovanie alternatívnych opatrení poskytujú pevný základ, o ktorý sa môže Nemecko opierať pri postupnom rušení kontroly vnútorných hraníc bez toho, aby muselo ohroziť svoju bezpečnosť alebo kontrolu migrácie. V záujme dosiahnutia tohto cieľa zostane Komisia v úzkom kontakte so všetkými dotknutými členskými štátmi.

V Bruseli, 2. júna 2026.

Za Komisiu
Magnus BRUNNER
člen Komisie